SPRAWOZDANIE Z OCENY JAKOŚCI KSZTAŁCENIA NA KIERUNKACH PROWADZONYCH NA WYDZIALE NAUK ŚCISŁYCH I PRZYRODNICZYCH W ROKU AKADEMICKIM 2025/2026

Zgodnie z Zarządzeniem nr 144/2023 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego w sprawie badań dotyczących jakości kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim, Biuro Jakości Kształcenia przeprowadziło badanie ankietowe oceny kierunku oraz oceny nauczycieli akademickich na kierunkach realizowanych na Wydziale Nauk Ścisłych i Przyrodniczych (WNŚiP) w roku akademickim 2025/2026.

Zawartość kwestionariuszy ankiet opracował Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, a ich treść została zatwierdzona przez Uczelnianą Radę ds. Kształcenia. Badanie przeprowadzono po zakończeniu semestru zimowego w dniach 19 stycznia – 1 lutego 2026 r. oraz po semestrze letnim w dniach 15-28 czerwca 2026 r. Po zakończeniu ankietyzacji Biuro Jakości Kształcenia przekazało wyniki dla wszystkich kierunków studiów I i II stopnia realizowanych na WNŚiP.

Celem ankietyzacji było poznanie opinii studentów na temat jakości procesu kształcenia na poszczególnych kierunkach oraz ocena jakości pracy nauczycieli akademickich.

OCENA KIERUNKÓW

Ankieta oceny kierunku zawierała osiem pytań zamkniętych ocenianych w skali od 2 do 5 oraz dwa pytania otwarte dotyczące propozycji zmian w procesie kształcenia i wskazania dobrych praktyk dydaktycznych wartych propagowania. Miernikiem oceny pytań zamkniętych była mediana. Zespoły kierunkowe opracowały sprawozdania dla poszczególnych kierunków do dnia 30 września 2026 r., zgodnie z wytycznymi Sekcji ds. Kształcenia i Dziekana WNŚiP.

W badaniach odnotowano niską frekwencję studentów w ankietyzacji. W związku z tym wyniki nie mogą być uznane za reprezentatywne i nie stanowią wiarygodnej podstawy do formułowania uogólnionych wniosków na temat jakości kształcenia na wydziale. Zgodnie z przyjętymi zasadami, badania ankietowe uznaje się za miarodajne, jeżeli wzięło w nich udział co najmniej 30% studentów uczestniczących w zajęciach danego nauczyciela akademickiego, przy czym liczba respondentów nie powinna być mniejsza niż 15 osób.

Uzyskane wyniki wskazują na ogólnie pozytywną ocenę procesu kształcenia. Spośród kierunków, dla których obliczono średnią ocenę, najwyższe wartości uzyskano na kierunkach:

biotechnologia I° - 5,00, hydrobiology I° - 4,63, geologia I° - 4,60, biologiczne podstawy kryminalistyki II° - 4,57 oraz matematyka II° - 4,50.

Oceny na poziomie co najmniej 4,00 uzyskano na kierunkach: matematyka I° (4,31), optyka okularowa I° (4,29), fizyka I° (4,29), mikrobiologia I° (4,00) oraz biologia I° (4,00) (Wykres 1). Najniższe średnie oceny odnotowano na kierunkach: ochrona i inżynieria środowiska przyrodniczego II° - 3,56, geografia I° - 3,63, genetyka i biologia eksperymentalna I° - 3,63 oraz oceanografia I° - 3,63 (Wykres 1).

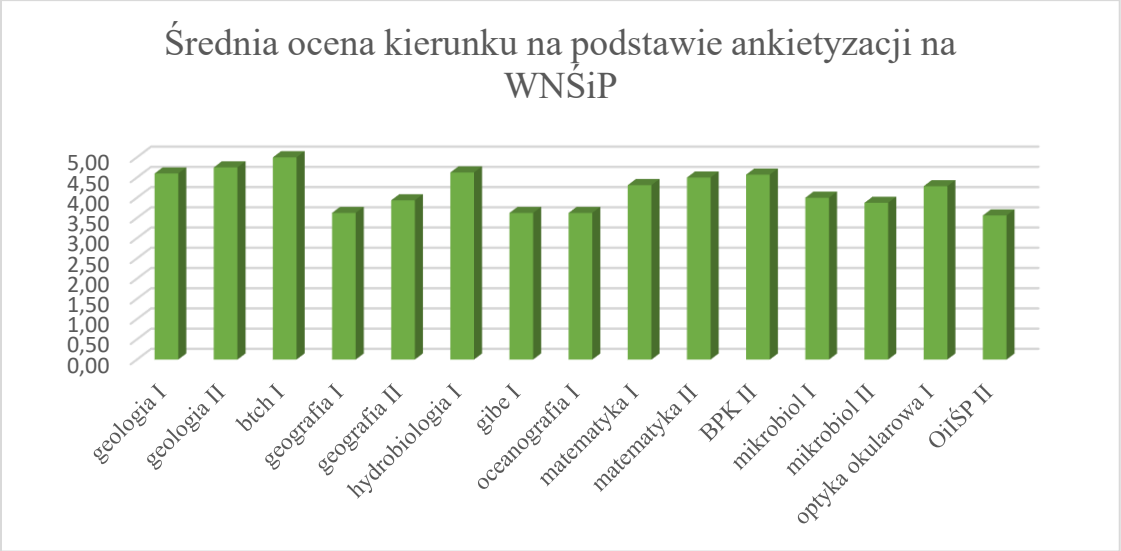

Wykres 1. Średnia ocena kierunków na podstawie ankietyzacji na WNŚiP w roku akademickim 2025/2026.

Należy podkreślić, że frekwencja w ankietyzacji była zróżnicowana. Najwyższy udział studentów odnotowano na kierunku Mikrobiologia I° (55,56%). Na pozostałych kierunkach udział studentów w badaniu był niższy - od 6,67% do 40%. Na czterech kierunkach (kosmologia I°, eksploatacja zasobów naturalnych I°, biotechnologia II°, oceanografia II°) w ankietyzacji nie wzięła udziału żadna osoba. Z tego względu wyniki kierunków o bardzo niskiej liczbie respondentów należy interpretować z ostrożnością. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli nr 1.

Tabela 1. Udział studentów w ankietyzacji w podziale na kierunki na WNŚiP w roku akademickim 2025/2026.

Kierunek studiów i stopień studiów	Liczba studentów		
	Liczba studentów, którzy mogli wziąć udział w ankietyzacji	Liczba studentów, którzy wzięli udział w ankietyzacji	% studentów, którzy wzięli udział w ankietyzacji
biologia I°	20	4	20,00
biologiczne podstawy kryminalistyki II°	15	1	6,67
biotechnologia I°	14	1	7,14
biotechnologia II°	7	0	0,00
eksploatacja zasobów naturalnych I°	3	0	0,00
fizyka I°	14	2	14,29
geografia I°	10	4	40,00
geografia II°	7	2	28,57
geologia I°	18	4	22,22
geologia II°	11	1	9,09
genetyka i biologia eksperymentalna I°	40	9	22,50
hydrobiologia I°	8	3	37,50
kosmologia I°	2	0	0,00
matematyka I°	33	10	30,30
matematyka II°	9	2	22,22
mikrobiologia I°	18	10	55,56
mikrobiologia II°	14	1	7,14
oceanografia I°	35	4	11,43
oceanografia II°	2	0	0,00
ochrona i inżynieria środowiska przyrodniczego II°	8	3	37,50
optyka okularowa I°	24	5	20,83

Na pytania otwarte odpowiedzi udzieliła niewielka liczba studentów. Najwięcej komentarzy zgłoszono na kierunkach genetyka i biologia eksperymentalna I° oraz mikrobiologia I°. Na ośmiu kierunkach nie odnotowano żadnych odpowiedzi otwartych (biotechnologia I° i II°, kosmologia I°, optyka okularowa I°, geologia I°, oceanografia II°, EZN I°, BPK II°), a na pozostałych kierunkach liczba komentarzy wynosiła od jednej do pięciu.

Opinie studentów:

- ✓ **Biologia I° -** w odpowiedziach studentów wskazano na potrzebę zmian w organizacji procesu kształcenia, w szczególności w zakresie rozłożenia przedmiotów w poszczególnych semestrach. Wskazano również na potrzebę zwiększenia liczby godzin przeznaczonych na wykłady i ćwiczenia. Studenci zwrócili uwagę na kolejność realizacji kluczowych treści programowych. Jako dobre praktyki dydaktyczne wskazano zachęcanie studentów do poszukiwania własnych sposobów rozwiązywania problemów i rozwijania zainteresowań oraz stosowanie kart pracy podczas zajęć.
- ✓ **Fizyka I°** - pozytywnie oceniono udostępnianie przez prowadzących materiałów i ćwiczeń drogą elektroniczną.
- ✓ **OiIŚP II°** - wskazano na potrzebę lepszego rozłożenia zajęć, szczególnie w ostatnim semestrze.
- ✓ **Geografia I° -** studenci wskazali na potrzebę większego uwzględniania w procesie kształcenia realnych perspektyw zawodowych absolwentów. Jedna z odpowiedzi odnosiła się również krytycznie do miejsca treści związanych z GIS w programie studiów dla przyszłych nauczycieli. Jednocześnie jako dobrą praktykę dydaktyczną jednoznacznie wskazano bardzo dobrze prowadzone zajęcia terenowe.
- ✓ **Geografia II° -** wskazano na potrzebę większego udziału studentów w badaniach naukowych.
- ✓ **Geologia II°** - pozytywnie oceniono podejście prowadzących do studentów.
- ✓ **Hydrobiologia I°** - bardzo pozytywnie oceniono prowadzących, relacje ze studentami oraz zajęcia praktyczne i terenowe.
- ✓ **GiBE I°** - studenci wskazali na potrzebę zmian w organizacji procesu kształcenia, w tym przede wszystkim na konieczność lepszego rozplanowania zajęć oraz ograniczenia nadmiernego obciążenia studentów. W odpowiedziach pojawiły się również uwagi dotyczące powtarzania treści pomiędzy przedmiotami, w szczególności w obrębie zagadnień genetycznych. Jednocześnie studenci wskazali szereg pozytywnych praktyk dydaktycznych. Wymieniono udostępnianie materiałów dydaktycznych, w tym prezentacji i literatury, wykorzystywanie prezentacji multimedialnych zawierających schematy i wizualizacje procesów, angażowanie studentów w dyskusję podczas wykładów oraz dobrze przygotowane zajęcia laboratoryjne.

- ✓ **Oceanografia I°** - wskazano na potrzebę zwiększenia liczby praktyk oraz poprawy jakości wykładów z oceanografii fizycznej i chemicznej.

- ✓ **Mikrobiologia I°** - Studenci wskazali na potrzebę zwiększenia liczby zajęć praktycznych oraz wprowadzenia lub modyfikacji przedmiotów, m.in. o zagadnienia związane z mikrobiologią weterynaryjną, mikrobiologią żywności i leków oraz ochroną środowiska. Zwrócono również uwagę na nadmierne obciążenie programu studiów, powtarzanie treści z zakresu genetyki i biologii molekularnej oraz potrzebę zwiększenia liczby zajęć laboratoryjnych o charakterze stricte mikrobiologicznym. Wskazano również na potrzebę bardziej równomiernego rozłożenia przedmiotów w semestrze, ponieważ kumulacja zaliczeń pod koniec semestru utrudnia przygotowanie się do egzaminów. Jako dobre praktyki wskazano rozwijanie samodzielności studentów podczas ćwiczeń przy jednoczesnym wsparciu prowadzących oraz łączenie teorii z zajęciami praktycznymi i laboratoryjnymi.
- ✓ **Mikrobiologia II°** - studenci wskazali na powtarzalność treści programowych i technik realizowanych już na I stopniu. Zwrócono uwagę na ograniczone możliwości praktycznego poznawania nowoczesnych technik, związane m.in. z wyposażeniem laboratoriów, oraz na niewystarczającą liczbę zajęć z zakresu analiz statystycznych. Jednocześnie pozytywnie oceniono działania Zespołu Kierunkowego, który - zdaniem studentów - uwzględnia zgłaszane uwagi i wprowadza zmiany w programie studiów. Jako dobrą praktykę wskazano dużą liczbę godzin laboratoriów, umożliwiającą studentom zdobywanie umiejętności praktycznych.
- ✓ **Matematyka I° -** studenci wskazali potrzebę dostosowania programu studiów do wykonywania w przyszłości np. zawodu nauczyciela, w tym na konieczność weryfikacji treści zawartych w sylabusach. Wskazano również na znaczenie odpowiedniego doboru prowadzących i sposobu prowadzenia zajęć. Jako dobrą praktykę wskazano udostępnianie zagadnień i list zadań przed zajęciami, co ułatwia studentom przygotowanie i późniejszą naukę, a także jasne i klarowne określanie wymagań.
- ✓ **Matematyka II° -** wskazano na potrzebę zmiany kolejności wybranych przedmiotów. Pozytywnie oceniono przystępny sposób przekazywania wiedzy przez prowadzących.

OCENA PROWADZACYCH ZAJĘCIA

Ankiety dotyczące oceny pracowników dydaktycznych zostały wypełnione przez niewielką liczbę studentów, co sprawia, że uzyskane wyniki oceny jakości kształcenia nie mogą być uznane za w pełni reprezentatywne ani miarodajne. Formularz ankietowy obejmował pięć pytań zamkniętych oraz dwa pytania otwarte: „Co Pani/Pana zdaniem prowadzący zajęcia mógłby poprawić?" oraz „Za co Pani/Pana zdaniem można pochwalić prowadzącego zajęcia?".

Największą liczbę ocenionych nauczycieli akademickich odnotowano na kierunkach: mikrobiologia (42 osoby w semestrze zimowym i 31 osób w semestrze letnim) oraz genetyka i biologia eksperymentalna (38 osób w semestrze zimowym i 22 osoby w semestrze letnim). Na kierunku eksploatacja zasobów naturalnych żaden student nie dokonał oceny prowadzących zajęcia.

Większość pracowników ocenionych w pytaniach zamkniętych uzyskała średnią ocen równą lub wyższą niż 4,0. Na kierunkach biologiczne podstawy kryminalistyki, biotechnologia, kosmologia i fizyka wszyscy nauczyciele zostali ocenieni dobrze lub bardzo dobrze. Na sześciu kierunkach (fizyka, kosmologia, biologia, biotechnologia, biologiczne podstawy kryminalistyki, ochrona i inżynieria środowiska przyrodniczego) żaden z pracowników nie otrzymał oceny negatywnej. Pojedyncze negatywne oceny (w zakresie jednego pytania) odnotowano na trzech kierunkach: geologia**,** geografia, optyka okularowa**.** Najwięcej ocen niedostatecznych (8 pracowników) zanotowano na kierunku genetyka i biologia eksperymentalna, oceanografia (4 pracowników) i matematyka (3 pracowników).

Ze względu na niski poziom uczestnictwa studentów w procesie ankietyzacji nauczycieli akademickich oraz ograniczoną liczbę odpowiedzi udzielonych w pytaniach otwartych, uzyskane wyniki należy interpretować z zachowaniem ostrożności i nie mogą one zostać uznane za w pełni miarodajne.

Zespoły kierunkowe w swoich sprawozdaniach uwzględniły najważniejsze uwagi oraz zaplanowane działania naprawcze wynikające z analizy wyników ankietyzacji. Wyniki ankiet zostały przekazane wszystkim nauczycielom akademickim przez dyrekcje właściwych instytutów, w celu zapoznania się z ocenami studentów oraz podjęcia działań służących doskonaleniu jakości kształcenia.

We wrześniu władze instytutów, wspólnie z Dziekanem WNŚiP, przeprowadziły indywidualne rozmowy z nauczycielami akademickimi, którzy uzyskali negatywne oceny w procesie

ankietyzacji lub w przypadku których odpowiedzi udzielone przez studentów na pytania otwarte wskazywały na potrzebę omówienia zgłoszonych uwag. Celem rozmów było wyjaśnienie zgłaszanych kwestii oraz określenie działań ukierunkowanych na poprawę jakości procesu dydaktycznego. Dwóch nauczycieli, którzy zostali negatywnie ocenieni przez studentów zakończyło swoją pracę na Uniwersytecie Szczecińskim.

WNIOSKI

1. Proces kształcenia na większości kierunków jest oceniany przez studentów pozytywnie.
2. Mocną stroną procesu dydaktycznego jest wysoka jakość pracy i zaangażowanie kadry dydaktycznej.
3. Za dobre praktyki warte upowszechniania należy uznać przede wszystkim życzliwy i bezpośredni kontakt ze studentami, dostępność prowadzących, atrakcyjne metody dydaktyczne oraz łączenie wiedzy teoretycznej z praktyką, w tym organizację ćwiczeń i zajęć terenowych.
4. Kierunki z oceną poniżej 4,00 wymagają dalszego monitorowania i analizy obszarów uzyskujących niższe oceny.
5. Niska frekwencja na części kierunków ogranicza możliwość pełnej i reprezentatywnej oceny. Wskazane jest podejmowanie działań zwiększających udział studentów w kolejnych edycjach ankietyzacji.
6. Wyniki ankietyzacji powinny być wykorzystywane do doskonalenia procesu kształcenia oraz upowszechniania dobrych praktyk dydaktycznych.

PODSUMOWANIE

Niski poziom uczestnictwa studentów w ankietyzacji istotnie ogranicza możliwość dokonania pełnej i miarodajnej oceny jakości procesu dydaktycznego na Wydziale Nauk Ścisłych i Przyrodniczych. Podjęte w roku akademickim 2025/2026 działania informacyjne oraz inicjatywy ukierunkowane na zwiększenie motywacji studentów do udziału w badaniach ewaluacyjnych nie przełożyły się na istotny wzrost frekwencji**.** Jednocześnie należy podkreślić, że przeprowadzona ankietyzacja, niezależnie od poziomu uczestnictwa, stanowi istotny element funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i dostarcza informacji przydatnych w procesie doskonalenia jakości kształcenia. Uzyskane wyniki, choć ze względu na ograniczoną liczbę odpowiedzi nie mogą być traktowane jako w pełni

reprezentatywne, posiadają wartość diagnostyczną i pozwalają identyfikować obszary wymagające dalszej analizy oraz podejmowania działań doskonalących.

PROPONOWANE DZIAŁANIA DOSKONALĄCE

1. **Doskonalenie organizacji procesu kształcenia**

Analiza uwag studentów dotyczących organizacji rozkładu zajęć oraz, w miarę możliwości organizacyjnych, optymalizacja planów zajęć, w szczególności pod kątem równomiernego rozłożenia obciążenia studentów.

2. **Weryfikacja przyporządkowania punktów ECTS**

Na kierunkach, na których ocena przyporządkowania punktów ECTS była niższa, rekomenduje się analizę rzeczywistego nakładu pracy studenta w stosunku do liczby przyznanych punktów ECTS oraz, w razie potrzeby, aktualizację zapisów w programach studiów.

3. **Rozwijanie możliwości umiędzynarodowienia kształcenia**

Wskazane jest zwiększanie dostępności informacji o programach wymiany i mobilności studenckiej, rozwijanie współpracy z zagranicznymi uczelniami oraz zachęcanie studentów do udziału w zajęciach, projektach i programach realizowanych we współpracy międzynarodowej.

4. **Wzmacnianie przygotowania studentów do prowadzenia badań**

Na kierunkach, na których obszar ten został oceniony niżej, rekomenduje się zwiększenie udziału studentów w kołach naukowych, projektach badawczych, konferencjach, seminariach, warsztatach oraz innych formach aktywności naukowej.

5. **Analiza ocen negatywnych dotyczących pracowników**

W przypadku nauczycieli akademickich, którzy otrzymali ocenę negatywną, w co najmniej jednym pytaniu, rekomenduje się przeprowadzenie rozmowy i ustalenie ewentualnych działań wspierających lub doskonalących.

6. **Zwiększenie udziału studentów w ankietyzacji**

Ze względu na niską frekwencję na części kierunków należy podjąć działania zwiększające świadomość studentów dotyczącą znaczenia ankietyzacji. Wskazane jest informowanie studentów o sposobie wykorzystywania wyników ankiet oraz o działaniach podejmowanych w odpowiedzi na zgłaszane uwagi.

7. **Monitorowanie skuteczności działań doskonalących**

Rekomenduje się, aby w kolejnych edycjach ankietyzacji analizować, czy podjęte działania przełożyły się na poprawę ocen w obszarach wskazanych jako wymagające doskonalenia. Pozwoli to na ocenę skuteczności podejmowanych działań i ewentualną ich modyfikację.

REKOMENDOWANE DZIAŁANIA DOTYCZĄCE ZWIĘKSZENIA UDZIAŁU STUDENTÓW W ANKIETYZACJI

- **Dalsza kampania informacyjna** – przygotowanie atrakcyjnych materiałów wyjaśniających znaczenie ankietyzacji oraz sposób wykorzystania jej wyników w doskonaleniu jakości kształcenia.
- **Aktywne przypomnienia** – wykorzystanie systemu e-Prodziekan, poczty elektronicznej, mediów społecznościowych.
- **Zaangażowanie opiekunów poszczególnych roczników studiów** – krótkie omówienie znaczenia ankietyzacji podczas zajęć oraz zachęcanie studentów do udziału w badaniach.
- **Informowanie o efektach ankietyzacji** –przedstawianie studentom najważniejszych wniosków z ankietyzacji oraz konkretnych zmian wprowadzonych na podstawie ich opinii. Pozwoli to pokazać, że udział w ankietach ma rzeczywisty wpływ na organizację i jakość kształcenia. Stworzenie prostego mechanizmu „Wasza opinia - nasze działanie", w ramach którego po zakończeniu ewaluacji studenci otrzymywaliby krótką informację od zespołów kierunkowych.
- **Współpraca z Samorządem Studenckim** – organizowanie wspólnych akcji promujących udział w ewaluacji oraz wykorzystanie kanałów komunikacji samorządu do przypominania o ankietach.
- **Promowanie dobrych praktyk** - prezentowanie przykładów, w przypadku których wysoka frekwencja w ankietyzacji przełożyła się na konkretne działania doskonalące.